

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพปัจจุบัน การศึกษาถือว่าเป็นกลไกหลักสำคัญที่เป็นตัวผลักดันให้มนุษย์มีการพัฒนาขึ้นในทุก ๆ ด้าน และพร้อมที่จะเผชิญรับกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม ซึ่งในยุคของการพัฒนาการทางด้านการศึกษาที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว การยกระดับฐานะการศึกษาของชาติไทยให้ทัดเทียมกับนานาประเทศนั้น เป็นตัวแปรหลักที่จะทำให้ประเทศของเราเจริญเฉกเช่นทั่วโลก แต่การศึกษาที่ไม่ได้รับการชี้แนะหรือการศึกษาที่ไม่ได้รับปรับทิศทางการที่ถูกต้อง นักเรียนมักจะเกิดความสับสนทางด้านการเรียน ด้านการประกอบอาชีพ หรือแม้กระทั่ง ความเข้าใจในตนเอง ด้วยสาเหตุนี้เอง สมบัติ ตริวัฒน์สุวรรณ (2541, หน้า 7 - 9) จึงได้กล่าวโดยสรุปไว้ว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงได้มีบทบัญญัติให้ความสำคัญของการศึกษา โดยได้มีบทบัญญัติตามมาตราที่ 43 ว่า...บุคคลย่อมมีสิทธิ เสมอกันในการรับการศึกษา... และจากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน ที่มีส่วนช่วยให้คนไทยได้รับประโยชน์ทางการศึกษาสูงสุดทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการศึกษาที่เข้มแข็ง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข มีความสามารถประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ สามารถที่จะพัฒนาตนเองและครอบครัวให้เจริญก้าวหน้าตลอดจนมีส่วนร่วมผู้อื่นในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ทางหน่วยงานที่รับผิดชอบได้พยายามที่จะแก้ไข โดยได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนมากมาย และกิจกรรมที่สำคัญและเป็นประโยชน์มากอีกกิจกรรมหนึ่ง นั่นก็คือกิจกรรมแนะแนวในโรงเรียน ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นส่งเสริมพัฒนาการของบุคคลในทุกด้าน ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การแนะแนวถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา โดยมีบทบาทในการช่วยส่งเสริมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่ง วัชร ทรัพย์มี (2531, หน้า 31) ได้กล่าวถึงบทบาทของการแนะแนวที่มีต่อการจัดการศึกษาพอสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การแนะแนวช่วยให้นักเรียนมีความมั่นคงทางจิตใจโดยกิจกรรมแนะแนวจะช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเองอย่างแท้จริง รู้ขอบเขตความสามารถรวมทั้งจุดเด่นจุดด้อยของตนเอง เป็นการสร้างความเชื่อมั่นในตัวเอง เป็นตัวของตัวเอง กล้าเผชิญความจริง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้เป็นแนวทางไปสู่การพัฒนาจนถึงขีดสุด ซึ่งเป็นจุดประสงค์สำคัญของการศึกษา

2. การแนะแนวเป็นการช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อม ทำให้นักเรียนสามารถวางแผนการในอนาคตให้เหมาะสมกับตนเอง ทั้งด้านการศึกษา และอาชีพ

3. การแนะแนวช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ดี ทำให้นักเรียนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. การแนะแนวช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียนดีขึ้น ทำให้ครูสามารถจัดการศึกษาได้เหมาะสมกับเด็ก การศึกษาจะได้ผลดีขึ้น

5. การแนะแนวช่วยครูในการแก้ปัญหา ของนักเรียนเป็นการลดปัญหาในการเรียนการสอนไปด้วย

6. การแนะแนวจะเป็นแหล่งสำคัญในการเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการนักเรียน

7. การแนะแนวจะให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา การเลือกอาชีพ และดำรงชีวิตในสังคมแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม และก้าวไปสู่ความสำคัญในชีวิตต่อไป

สำหรับการจัดการแนะแนวนั้น จำเป็นที่จะต้องจัดตั้งแต่ในระดับประถมศึกษา สืบต่อเนื่องขึ้นไป จนถึงในระดับอุดมศึกษา และในระดับอุดมศึกษานี้เองที่ต้องถือว่าเป็นช่วงที่สำคัญอีกช่วงหนึ่ง เพราะว่าการศึกษาในระดับนี้ นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาเริ่มที่จะมีวุฒิภาวะสูง โดยเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งที่ทางโรงเรียน จะต้องจัดบริการแนะแนว เพื่อช่วยบริการให้ข่าวสาร หรือการให้การปรึกษาต่าง ๆ ทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม นอกเหนือจากในชั้นเรียน เพราะยังมีความรู้อีกมากในสังคม ที่ผู้เรียนจะเผชิญในวันข้างหน้า ถ้าสถาบันการศึกษาใดที่จัดเตรียมสิ่งเหล่านี้ให้ผู้เรียนอย่างสมบูรณ์ เขาก็จะสามารถปรับตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขได้

วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน ก็เป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ในสังกัดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปีการศึกษา 2540 โดยมีพระราชธีรภรณ์ เจ้าคณะจังหวัดลำพูน พระราชมหาเจติยาภิบาล เจ้าอาวาสพระธาตุหริภุญชัย พระปิฎกคุณาภรณ์ หัวหน้าศูนย์ครูพระปริยัตินิเทศก์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ เลขานุการศูนย์ครูพระปริยัตินิเทศก์ เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง ในนามของคณะสงฆ์จังหวัดลำพูน โดยการดำเนินการประสานงานของผู้บริหารคณาจารย์ จากวิทยาเขตเชียงใหม่ ได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ส่วนกลาง มีจุดประสงค์ เพื่อขยายการศึกษาให้พระภิกษุสามเณรในท้องที่จังหวัดลำพูน และต่างจังหวัดได้มีโอกาสศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ทางด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา ควบคู่ไปกับวิชาทางโลก ดังคำกล่าวที่ว่า อยู่ก็เป็นศรีแก่พระพุทธศาสนา ลาสิกขา ก็ไม่เป็นปัญหาของสังคม

พระธรรมวิมลโมลี (2542, หน้า42) ได้กล่าวไว้ว่า "การศึกษาของพระนิสิตในเบื้องต้น เหมือนกับการสร้างทางสายหนึ่ง ที่ตนเห็นว่าเป็นแผนงานที่จะไปสู่จุดหมายปลายทางแห่งชีวิต ที่ตนตั้งใจไว้ และด้วยความถึงพอใจ จึงทำการบุกเบิกเป็นเวลานานถึง 4 ปีเต็มด้วยความบากบั่น ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคมีความเกี่ยวเนื่องกันเป็นต้น เมื่อตั้งใจแน่วแน่เช่นนี้ การสร้างทางคือ การศึกษาจึงปรากฏผลสำเร็จสมความตั้งใจที่ทำสำเร็จลงได้ก็เพราะอาศัยภูมิปัญญาที่ได้ฝึกฝน มา อันเป็นคุณค่าของชีวิต ทั้งจะเป็นประโยชน์แก่สังคมสืบไป"

จากผลการสำรวจบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ที่ผ่านมาจำนวน 6 รุ่น มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด 210 รูป ยังอยู่ในเพศบรรพชิต 95 รูป ศึกษาต่อระดับปริญญาโท ปริญญาเอก จำนวน 15 รูป / บุคคลที่รับราชการ 31 คน ทำงานบริษัท ห้างร้าน 48 คน ทำธุรกิจส่วนตัว 30 คน จากวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และจากการที่มหาวิทยาลัยได้เริ่มเปิดทำการได้เพียง 3 ปี และปีนี้เป็นปีที่ 4 แต่ยังไม่มีการจัดการแนะแนวที่เป็นรูปธรรม อีกทั้งยังไม่มีผู้ทำการศึกษาถึงสภาพและความต้องการของบริการดังกล่าวเลย โดยเฉพาะในการสำรวจของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี ช่างต้นจะเห็นได้ว่า พระนิสิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี นั้น มีจำนวนน้อยกว่าครึ่งหนึ่งที่ยังอยู่ในเพศบรรพชิต นอกจากนั้นลาสิกขาบทและประกอบอาชีพต่าง ๆ และด้วยสาเหตุนี้เอง

ทำให้ข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพและความต้องการ ในบริการแนะแนว เพราะ บริการแนะแนวถือเป็นงานบริการที่สำคัญมากอีกงานหนึ่ง โดยสามารถที่จะช่วยให้นักศึกษา สามารถแก้ปัญหาทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม โดยจะนำผลของการศึกษา ที่เป็นประโยชน์ มอบให้กับทางมหาวิทยาลัย ฯ เพื่อใช้ในจัดเตรียมการให้บริการแนะแนวให้ เหมาะสมกับพระนิสิตอีกทั้งยังเป็นการพัฒนาในด้านการจัดบริการแนะแนวทางของมหาวิทยาลัย ต่อไปอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการบริการแนะแนวของพระนิสิต มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พระนิสิตในระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ ลำพูน จังหวัดลำพูน จำนวน 137 รูป

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจสภาพ และความต้องการในบริการแนะแนวทั้ง

3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการศึกษา

2.2 ด้านอาชีพ

2.3 ด้านส่วนตัวและสังคม

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพ หมายถึง การจัดบริการแนะแนวในสถาบันการศึกษา

ความต้องการ หมายถึง ความต้องการของพระนิสิตเกี่ยวกับบริการแนะแนวในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

บริการแนะแนว หมายถึง การให้บริการแนะแนวแก่พระนิสิตในมหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน
ในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านส่วนตัวและสังคม

พระนิสิต หมายถึง พระภิกษุ หรือสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต
เชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับทราบถึงสภาพและความต้องการรวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวของพระนิสิตระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน
2. ผลของการศึกษา จะได้นำเสนอให้กับทางมหาวิทยาลัยฯ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการของการแนะแนว ของทางมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน จังหวัดลำพูน